

trådt af Finansudvalget den 14. april 1999. Pr. 1. januar 2000 er tekstanmærkningen anført under Forsvarsministeriet (tekstanmærkning nr. 108 ad 12.21.01) som led i ressortoverførslen af ansvaret for den statslige forureningsbekæmpelse til søs, og herunder også ansvaret for strandsaneringsforanstaltningerne. Med dette lovforslag indføres der i havmiljøloven den nødvendige hjemmel til, at forsvarsministeren kan fastsætte regler om anmeldelse- og kontrolforanstaltninger i relation til strandrensninger. Herefter vil tekstanmærkningen kunne slettes i forslag til finanslov for 2001.

2. Gældende regler

I følge bekendtgørelse nr. 429 af 7. september 1983 om modtageordninger for rester og blandinger af olie, kloakspildevand samt affald i danske havne skal alle havne etablere ordninger til at modtage alle typer affald fra skibenes drift, dog bortset fra olieblandet ballast og tankskyllevand. Havnene er forpligtede til at drage omsorg for, at der etableres modtageordninger, der har tilstrækkelig kapacitet til at opfylde behovet for aflevering, uden at skibene forsinkes unødigt. En række havne, der f.eks. anløbes af olietankskibe, er endvidere forpligtede til at etablere ordninger til modtagelse af olieblandet ballast og tankskyllevand.

Ifølge bekendtgørelse nr. 167 af 1. april 1987 om modtageordninger i danske havne for rester og blandinger af skadelige flydende stoffer, der transporteres i bulk, skal havne, der normalt anløbes af skibe, der transporterer disse stoffer, etablere ordninger til at modtage rester og blandinger af disse stoffer.

Ovennævnte betyder, at havnene i dag skal have modtageordninger for alle typer affald fra de skibe, som anløber havnen. Reglerne omfatter imidlertid ikke en pligt for skibene til at benytte havnenes modtageordninger, bortset fra reglerne om aflevering af kemikalierester, hvor reglerne er anført i bekendtgørelse nr. 166 af 1. april 1987 om klassifikation og kategorisering samt udtømning af flydende stoffer, der transporteres i bulk.

Modtageordningerne vedrørende olieaffald fungerer generelt set tilfredsstillende, hvilket er dokumenteret i Miljøstyrelsens rapport "Modtagefaciliteter i danske havne for olieaffald fra skibe - mængder, typer og problemer, november 1997". Der har ikke været foretaget tilsvarende undersøgelser for de øvrige affaldstyper og de øvrige havne, herunder lystbådehavne.

I henhold til havmiljøloven, må der på dansk søterritorium ikke ske udtømning af olie, skadelige flydende stoffer, eller øvrigt affald. Udtømning af kloakspildevand fra større skibe på dansk søterritorium og i

Østersøområdet må kun finde sted, såfremt det udløses i henhold til reglerne i havmiljølovens § 20, stk. 1, det vil sige udtømning skal ske gennem et godkendt anlæg eller mindst 12 sømil fra nærmeste kyst. For de mindre skibe er der i dag intet forbud mod udtømning af kloakspildevand.

Uden for dansk søterritorium må der kun ske udtømning af olie og skadelige flydende stoffer, når udtømningen sker i henhold til de fastsatte regler. I Østersø- og i Nordsøområdet må udtømning af affald, bortset fra levnedsmiddellaffald, ikke finde sted. Levnedsmiddellaffald må kun udtømmes, såfremt det sker mindst 12 sømil fra nærmeste kyst.

De danske regler for udtømminger fra skibe har alle baggrund i internationale vedtagelser, først og fremmest i HELCOM eller MARPOL (konventionen om forebyggelse af forurening fra skibe).

Som beskrevet ovenfor er havnene i dag forpligtede til at modtage det olieaffald, som et skib måtte ønske at aflevere.

"No special fee"-systemet, der i praksis anvendes af havnene i Danmark, indebærer, at skibene har ret til at aflevere olieaffald til havnenes modtageordninger uden en særskilt betaling, når der er tale om rimelige mængder affald, både med hensyn til skibets størrelse og dets normale fart. Desuden skal aflevering finde sted inden for havnens normale åbningstid.

Det fremgår af ovennævnte rapport, at aflevering af andet affald fra skibenes drift, herunder kloakspildevand, i Danmark også sker under "no special fee"-systemet - det vil sige uden særskilt betaling - hvis ovenstående betingelser er opfyldt. Der er i de nuværende regelsæt - nationalt såvel som internationalt - ikke fastsat nærmere kvantitative bestemmelser for, hvad der skal forstås med "rimelige mængder".

Modtagelse af ballastvand og tankskyllevand er ikke omfattet af "no special fee"-systemet. Modtagelse kan finde sted, hvis aflevering sker med et varsel på indtil 24 timer før ankomst og aflevering. Desuden må affaldet kun indeholde olie og vand.

Med hensyn til refusion af kommunernes og amtskommunernes udgifter til strandsanering så refunderer staten i dag de kommunale og amtskommunale udgifter til saneringsforanstaltninger i forbindelse med olie- og kemikaliefurening af kyststrækninger i en kommune med 100 %. Det er dog en forudsætning, at der er tale om dokumenterede udgifter og ikke mindst skal saneringsforanstaltningen anmeldes til Miljøstyrelsen, inden den påbegyndes. Begæringen om refusion af udgifter skal desuden være påtegnet af den kommunale revision samt indeholde nærmere angivne op-